

مبانی پلویون کویر

نویسنده:

مهندس فاطمه احراری

مهندس پاریسی ناصر

با مقدمه‌ی جناب دکتر آرتور امید آذری

تابستان - ۱۳۹۸

سرناسه	:	احراری، فاطمه، ۱۳۷۰-
عنوان و نام پدیدآور	:	مبانی پلویون کویر / نویسندگان: فاطمه احراری، پارمیس ناصری
مشخصات نشر	:	تهران: نارون دانش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۱۷۳ ص
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۵۴۸۳-۶-۳
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فیا
موضوع	:	فضا در معماری - ایران
موضوع	:	Space (architecture)- iran
موضوع	:	معماری - ایران - عوامل اقلیمی
موضوع	:	Architecture and climate - iran
موضوع	:	کویرها - ایران
موضوع	:	Desers - iran
موضوع	:	معماری - مناطق خشک
موضوع	:	Architecture- arid regions
شماره افزود	:	ناصری، پارمیس، ۱۳۶۷-
رده‌بندی سکره	:	NA۹۲۴۷/ ۲ الف ۲ ۱۳۹۸
رده‌بندی دی‌ژن	:	۷۱۱/۴۰۹۵۵
شماره کتابشناسی	:	۵۶۱۰۱۳۵

عنوان کتاب	:	مبانی پلویون کویر
مؤلفان	:	فاطمه احراری، پارمیس ناصری
صفحه‌آرا	:	اکرم ملک‌نژاد
ناشر	:	نارون دانش
شمارگان	:	۱۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	:	اول - ۱۳۹۸

آدرس: میدان انقلاب اسلامی، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت شرقی، پلاک ۱۱ واحد یک

آدرس سایت: www.narvanpub.com

آدرس الکترونیکی: narvanpub@gmail.com

ISBN: 978-622-95483-6-3

قیمت: ۳۶۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۱۴	 مقدمه
۱۵	 فصل اول: فضا در معماری
۱۷	 پاو یون
۱۷	 تعریف پاو یون
۱۷	 تاریخچه ی پاو یون در ایران و غرب
۱۷	 - تاریخچه ی پاو یون در ایران
۱۷	 - تاریخچه ی پاو یون در غرب
۱۷	 کارکرد پاو یون
۱۸	 مصالح به کار رفته در مناطق کویری برای پاو یون و پیشنهادات
۱۸	 خشت
۱۹	 سبک معماری پیشنهادی برای پاو یون در مناطق کویری
۱۹	 سبک اکوتک
۲۰	 معماری اکوتک و فن آوری پیشرفته
۲۱	 تکنولوژی به مثابه ضرورتی در معماری
۲۱	 طبیعت الهام بخش
۲۲	 معماری و صرفه جویی در انرژی
۲۲	 معماری و مسائل جهانی زیست محیطی
۲۳	 از حفاظت تا سازگاری با طبیعت
۲۴	 اهداف معماری اکوتک
۲۵	 اکوتک و رابطه ی آن با طبیعت
۲۷	 فصل دوم: شرایط اقلیمی در کویر و مشکلات کویری
۳۰	 اقلیم و آب و هوای کویر
۳۱	 ارزش های موجود در کویر
۳۱	 معرفی اقلیم کویری ایران
۳۲	 معماری کویر در ایران

۳۳	ارزش‌های پایدار معماری کویر در ایران
۳۶	نقش آب در معماری کویر
۳۶	بررسی نمادین آب
۳۶	نماد آب در قرآن
۳۷	بررسی نمادین آب در معماری کویر
۳۸	گردش آب
۳۸	موسیقی آب
۳۸	چشم، ازی آب
۳۹	آب در معماری ایران
۴۰	درون‌گرایی
۴۱	مصالح و سه‌زه به‌کاررفته در کویر
۴۱	ساختمان‌های خشت
۴۳	راه کارهای صرفه‌جویی در مصرف انرژی فسیلی
۴۴	اکوتوریسم
۴۴	اکوتوریسم چیست؟
۴۶	زیربناهای صنعت توریسم
۴۷	آثار و پیامدهای صنعت اکوتوریسم
۴۸	وضعیت گردشگری بر مبنای طبیعت در ایران
۴۹	بررسی حرکت‌های توریستی در منطقه
۵۰	اکوتوریسم و جاذبه‌های طبیعی در مناطق کویری
۵۱	جایگاه طرح اکوتوریسم در مناطق کویری و بیابانی
۵۳	برگزاری تورهای بیابان و کویرگردی
۵۳	معماری در اقلیم گرم و خشک
۵۴	انرژی‌های تجدیدپذیر
۵۵	سامانه‌های سلولی
۵۵	سامانه‌ای system
۵۷	طراحی الگوی خانه در روستای همت‌آباد
۶۴	استفاده از انرژی خورشیدی برای تأمین برق خانه

۶۸	 کویر و انرژی خورشیدی
۶۹	 اهمیت فرهنگی کویر در ایران
۷۱	 اهمیت توریسم و گردشگری در کویر
۷۵	 مشکلات کویر در ایران
۷۸	 عدم پوشش گیاهی
۷۸	 حفاظت از محیط زیست
۸۰	 عوامل مؤثر در شکل گیری پویون در معماری
۸۰	 محیط
۸۰	 انسان و محیط
۸۱	 تعامل با محیط
۸۱	 اجتماع و محیط
۸۲	 تأثیر عوامل فرهنگی بر پویون معماری
۸۲	 رفتار زیست محیطی
۸۲	 عوامل مؤثر محیطی
۸۲	 بررسی فضا در معماری
۸۲	 فضای باز
۸۳	 فضای نیمه باز
۸۳	 فضای بسته
۸۳	 وحدت فضای بیرون و درون
۸۴	 خصوصی عمومی
۸۴	 ایستایی و پویایی فضا
۸۵	 محصور کردن فضا
۸۵	 اصل چند عملکرد بودن فضاها
۸۵	 فضای ورودی
۸۶	 تفکر معمار در خلق فضا
۸۷	 کاربرد مصالح طبیعی
۸۸	 ماهیت فرهنگ سنتی
۸۹	 خلاقیت در فضا

۸۹	ارتباط با فضای عملکردی
۹۰	نور و حرکت
۹۰	کل و جزء
۹۱	مقیاس و تناسبات
۹۱	الگوی پاوون
۹۲	موتیف‌های پاوون و محیط
۹۲	بنایی برای درمان روح
۹۳	تناسبات انسانی
۹۳	مجموعه‌ای
۹۴	شفییت بصری
۹۶	توازن
۹۷	فصل سوم: معماری کویر
۹۹	معماری در اقلیم کویر
۱۰۱	درون‌گرایی در کویر
۱۰۲	معماری پایدار در کویر
۱۰۲	احکام معماری پایدار کویر
۱۰۵	فصل چهارم: نمونه‌هایی از معماری کویر در ایران و جهان
۱۰۹	طرح
۱۱۰	سیستم سیکل انرژی سالانه
۱۲۱	نمونه‌های ایرانی
۱۲۱	هتل بالی
۱۲۱	انگیزه‌ی احداث هتل بالی کویر
۱۲۶	مرکز فرهنگی سینمایی دزفول
۱۳۳	فصل پنجم: مبانی طراحی اقلیم روستای همت‌آباد
۱۳۸	معرفی روستای همت‌آباد
۱۴۰	ریز فضاهای کارکردی
۱۴۲	بررسی عملکرد فضاهای کارکردی طراحی‌شده در پاوون
۱۴۲	عملکرد لابی

۱۴۲.....	اهداف اصلی در برنامه ریزی لابی
۱۴۴.....	فضای اداری
۱۴۴.....	دفتر حسابداری
۱۴۵.....	دفتر مدیر اجرایی
۱۴۵.....	دفاتر فروش و تدارکات
۱۴۶.....	فضاهای خدماتی پشتیبانی (دور از دید)
۱۴۷.....	اهداف در طرح ریزی
۱۵۳.....	سازه طرح
۱۵۴.....	تأسیسات
۱۵۵.....	تأسیسات الکتریکی
۱۵۶.....	دفع فاضلاب
۱۵۶.....	طرح ریزی
۱۵۶.....	سایت آنالیز
۱۵۸.....	عوامل مؤثر بر انتخاب سایت
۱۵۸.....	مؤلفه های اقلیمی
۱۵۹.....	دسترسی به پاو یون
۱۵۹.....	چشم اندازهای طبیعی
۱۶۰.....	منظر روستا
۱۶۰.....	ایده
۱۶۰.....	ساختار کلی طرح
۱۶۰.....	هدف از طراحی پاو یون
۱۶۸.....	مصالح به کار رفته در پاو یون
۱۷۱.....	منابع

مقدمه

جهان معاصر در سال‌های اخیر، همانند دیگر عرصه‌های تمدن بشری، شاهد بروز موج نویی در معماری است که متأثر از تکنولوژی‌های دیجیتال در فرآیندهای این حرفه است. این موج نو در سطوح مختلفی از تئوری، طراحی و ساخت معماری وارد شده و محصولات متعددی را نیز به وجود آورده است. موج نو معماری به جهت تربیت طراحان خلاق و پیشرو و همسو با خود، بر حوزه‌های آموزش معماری نیز تأثیرات فراوانی گذاشته و در حال ارائه تعریفی جدید از کل حرفه است.

مجموعه‌ای از عوامل اقلیمی و جغرافیایی سبب گردیده است تا بخش عمده‌ای از ایران در ردیف سرزمین‌های گرم و خشک قرار گیرد. درواقع ما در کشوری زندگی می‌کنیم که در حدود ۳/۴ مناطق آن در محدوده گرم و خشک و نزدیک به ۱/۳ مساحت آن کاملاً کویری است. شرایط آب و هوایی در کویر دشوار است اما با طراحی هم‌ساز با اقلیم در این ناحیه، گذشتگان بر این شرایط فایق آمده و زندگی کرده‌اند. هدف طراحی پیاپی سنتی در کویر، احیاء سنت‌های گذشته؛ ایجاد شرایطی است که در تبدیل پتانسیل‌های بالقوه کویری به پتانسیل‌های بالفعل اکوتوریسم کویری کمک نماید. به دلیل شرایط سخت آب و هوایی شاید بسیاری از توریست‌ها این منطقه را برای بازدیدهای خود از طبیعت انتخاب نکنند اما با شناخت قابلیت‌ها، جاذبه‌های گردشگری و احساس امنیت برای اقامت می‌توان توریست‌های زیادی را جذب کرد در طراحی پایون ابعاد اقامتی، رفاهی، گردشگری و سرگرمی، احیاء سنت‌های گذشته با توجه به معماری پایدار موردتوجه قرار می‌گیرد با توجه به کمبود منابع آبی و کثرت انرژی‌های تجدیدپذیر ازجمله انرژی خورشیدی، باعث ایجاد توجه به معماری پایدار و سبک معماری اکوتک شده است. در این میان گروهی به طراحی ساختمان با توجه به کاهش مصرف انرژی اکوتک و گروهی بر طراحی ساختمان بر اساس ارتباط و تأثیر آن بر محیط‌زیست توجه دارند (استفاده از مصالح بوم‌آور)